

Téerebu Yoel ak Mbooloom Sete fan ci Besub Noppalu bu Juróom-Ñaareel Laodise — Limu Ñent-Fukk ak Juróom

Jeff Pippenger
2026-02-12

Nimero Ñent-Fukki-Juróom

Seetluwaay

Lewi 23 day tax ñetti nattu ci jamono Pentekoos bu ñaar-fukk ak ñeent-junni nit ñi. Boo yemalee bés bu njëkk bu màggalu Kër yi ak bésu Pentekoos, te nga tegale itam ñeent-fukk fan yi Kirist jangale taalibe yi kanam ak kanam laata mu yéeg asamaan ak bésu njëkk meññ, loolu di sos ab jumptukaay gu mat sëkk gu firndeel yëgle yi ñetti malaaka yi.

Bu “dee, suul ak ndekkite” buñu koy jëfandikoo ni benn reereb waxu yonent bu am ñetti yoon; ni Kirist moo koy tegtal ci ay sóobam, kon gis nanu ne juróomi fan gannaaw ndekkite ba, ca bésu njëkk meññ, mujjug màggalu mburu mu amul lawal dikk na ni ndaje ju sell. Noonu, ci ndekkite Kirist, mi dëppook saraxu njëkk meññ, ab diiru juróomi fan topp na ci gannaaw.

Ci mujj ginnaaw ci tabax bi ñu sos ci àndal bés bu jëkk bu xew-xewu Mbar ya ak bésu Pàntkot, am na beneen màndarga-wàll bu am ñetti jéego, te itam juróom-bés moo ko topp ba egg ci Pàntkot.

Diggante ñaari “mandargay bu am ñetti xët yu topp ak juróom-i fan,” am na ab diirub ñetti fan fukk. Bu nu méngale bés bu njëkk bu màggalu Tabernacles ak bésu Pentecost, danuy xam ne juróom-i fan lawoon lu jiitu màggalu Tabernacles, mooy Bésu Yëgal baakaar. Fukk fan lawoon lu jiitu Bésu Yëgal baakaar, mooy màggalu Trumpets. Ñetti fan fukk yi Kirist di jàngale jëmm ci jëmm gannaaw ndekkiteem ci bésu first fruits, dañuy méngoo ak juróom-i fan gannaaw màggalu Trumpets, te ak juróom-i fan lu jiitu bésu atonement.

Màndarga ñetti xët yu taxaw ci yoonam, mooy “dee, suuloo ak dekki,” te gannaaw loolu am na juróomi fan ba ca mujjug feestu mburu mu amul lawiir; te ginnaaw fukki fan ak ñett, loolu dellu jëfandikoo ci beneen màndarga ñetti xët, mooy “buuxli, yéeg ak àtte,” te gannaaw yooyu it am na juróomi fan ba ci Pantekot. Màndarga bu njëkk bi, bu am ñetti xët, manees na koo faral di benn màndarga bu am ñetti xët, ndaxte dañu ko waxe leer ni noonu ci sóobug Kirist, gi mel ni ay màndargay “dee, suuloo ak dekki.” Sóob googu moo nekkoon alfa bu jamono ju sell ji tollu ci 1,260 fan, ji mujjee ci “dee, suuloo ak dekki”am; te loolu moo nekkoon omega bu 1,260 fan yi.

Ñetti yoon yi am ñetti jéego ci mujju jamono Pentekot bi war nañu koo xam ci jëfandikookat gu yonent. Ci juróom-fukk fan yi ci jamono Pentekot bi, benn tabaxte gi lañu gise ca njàlbéen ga ak ca mujja ga. Tënk ci pexe mi ne Almasi dafa sax leen di wone mujja gi ak njàlbéen ga, mën nañu xàmmi màggalu bufta yi, topp ci yéeg ga asamaan, topp ci besub njotaan, topp ci juróomi fan yu mel ni benn “ñetti-jéego waymark bu topp ci juróomi fan.”

Nun itam itam ñuy natt yi ñu jébbale ak ndigalu Bibl bi ci jikko yi teeral bu nekk ci ñetti natt yooyu. Ñetti natt yooyu, kàddu Yàlla day leen wone ci yoon wu bari. Ñoomooy ñetti malaaka yi; ñoomooy kër gu biti, bérab bu sell bi ak Bérab Bu Gëna Sell Bi; ñoomooy liggéeyu Xel mu Sell mi ci di wone bàkkaar, njub ak àtte. Xamle màggalu trompet yi, yéeg gi ak bésub jéggalu bàkkaar bi ne ñooy ñetti natt yooyu, dafay laaj ba bu nekk ci natt yooyu méngook seede bu Bibl bi tëral ba noppi.

Tromp yi di wax ju artu, te mu boka ak njàngatub njëkk mi yuuxu ne: «ragal Yàlla». Yéegug Almasi bi mooy màndargay ndamalu Ñëwam gu Ñaareel gi, ndaxte ñaareelu waxu njàngatub njëkk mi mooy: «joxleen ko ndam». Bésub Njotlaay bi mooy màndargay àtte bi, te ñetteelu waxu njàngatub njëkk mi mooy: «waxtuw àtteem agsi na». Am na ay yoon yu bari yu ñuy xame ne melokaan yu yonent yi ci ñetti jéego yi nekk ci waymark bi ca mujju jamonoy Pantakot ba, dañuy tegu ci ñetti jéego yi ci xebaar bu baax bu fàww bi, fa ñu bare di «sellal, weexal te nattu»!

Kon nag nekkee, man nga gis ne ci jëfandikukat bi njëkk bu ñetti jéego yi, saraxu mbëy mi njëkk ci orj bi lañu joxe; te ci jëfandikukat bu mujj bu ñetti jéego yi, saraxu mbëy mi njëkk ci ble bi lañu joxe. Kon itam man nga gis ne ñetti jéego yu alpha yi ci jamonoju Pentekot dañuy wone mburu mu amul lawiir, waaye jëfandikukat bu omega bu ñetti jéego yi dañuy wone mburu mu am lawiir. Kon sax man nga gis ne ci jëfandikukat bu ñetti jéego yi ci tàmbali ga lañu yékkati Kirist ngir mu jël nit ñépp ci moom, te ci jëfandikukat bu mujj bu ñetti jéego yi, bannéeru junni ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñaar-fukk ak ñeent yi lañu yékkati ngir mu jël xeeti xare yi.

Njàngale ak ñetteel bi ñoo boka benn malaaka ci wetu waxu yonent bi, ndaxte bu jëkk bi mooy tàmbali—and ñetteel bi mooy mujje. Malaaka alpha bu jëkk bi day yégle ubbi kàddu àtte bi, te malaaka omega bu mujj bi day yégle tëj kàddu àtte bi. Yégleb malaaka bu jëkk bi am na doole jaarale ko ci matug Islam ci 11 ut 1840, te malaaka ñetteel bi am na doole jaarale ko ci matug Islam ci 9/11. Sœur White xamal na nu ne sasu malaaka bu jëkk bi ak bu ñetteel bi mooy leerël suuf si ak ndamam. Seede yu bari it am nañu, te ñoom dañuy joxe ndimbal gu yaatu ngir ràññee melokaanug jamonoy Pentekot bi ni ñu ko tëral ci fanweer-fukki fan yi dale ci dekki Krist ba Pentekot, ak ñaar-fukk ak ñaar aaya yu jëkk yi ci Levitik ñaar-fukk ak ñett, ak ñaar-fukk ak ñaar aaya yu mujj yi ci Levitik ñaar-fukk ak ñett. Diggante ñaari màndarga-yon yii, te kenn ku nekk ci ñoom mooy màndarga-yonu ñetti jéego yu toppoo ak juróom fan, am na benn diiru fanweer-fukk buy tegtal malaaka ñaareel bi.

Njàlbéen bu jëkk ci “ñatti yoon yu jiitu te juróom ñu topp” fan, mooy malaaka bi jëkk; ñetti fukk fan yi, mooy malaaka bi ñaareel; te njàlbéen bu ñaareel ci “ñatti yoon yu jiitu te juróom ñu topp” fan, mooy malaaka bi ñetteel. Ñetti yoon yii dañuy muur màndargay jamono ji mépp ci Pentekot ba ci Pentekot, te booba moo di sampug tàmbali juróom-ñaari fan yu ndekki Bërebu Tabernaakal yi, yi di tegtal tuurug taw bi mujj bi ci biir jafe-jafe yoonu Dibeer bi, di tàmbalee ci yoonu Dibeer bi ci Etats-Unis te di wéy ba kera Michael di jóg, ba xeloo nit ñi tëj. Tëralin wi, bu Yàlla la, waaye day jur ay seetlu yu tar.

Xalaat yu tar a am solo bu réy

Loolu ne fàññi ne xamle wi “trompet yi, yéeg ga ak àtte ba” di ko teg, mooy seetlu buy wone dëgg ak ñetteelu nattu bi. Ñetteelu nattu bi mooy saa su ne nattu buy seetlu dëgg, fa nit ñiy feeñale seen jikko, waaye du fàññi ci moom lañu koy yokk walla sos.

“Jikko buy feeñ ci jamono yu tar. Bi baat bu dëgg te fees ak yéene waxee ci guddi digg, ne: ‘Xool-leen, boroom séy bi ngi ñëw; génn-leen ngir dajeeq moom,’ janq yi doon nelaw yee xëccoo ci seen nelaw, te feeñ na kan moo waajaloon bés boobu. Ñaari wàll yi ñëwuloon ak xam-xam bu jiitu, waaye benn waa ngi woon ci waajal ngir lu gaaw loolu, te beneen bi gis nañu ko ne amul woon waajal. Jikko buy feeñ ci xalis yu wër nit. Lu jafe-jafe buy dikk saa si te kenn seetewul, di feeñal li jikko dëgg-dëgg di. Musiba bu gaaw te ñu ko seetewul, walla ànd ak ñàkk ku ñu bëgg, walla jamono ju tar, walla wéradi gu onverwseen walla metit, mbaa dara ju tax bakkan bi daje ak dee, loolu dina feeñal biir-bu-dëgg bu jikko ji. Dina leer ndax am na walla amul ngëm gu dëgg ci diggëy yi nekk ci Kàddug Yàlla. Dina leer ndax bakkan bi bannex na ci yiw, ndax am na diw ci ndab li ak lamp bi.”

“Jamono nattu ñëw na ci ñépp. Naka lanu wara doxale sunu bopp ci biir nattu ak seetlu yu Yàlla? Ndax sunuy lamp yi dafa faye? walla ndax nu ngi leen di saxal ci leer? Ndax nu ngi waajal ngir bépp jafe-jafe ginnaaw sunu boole ak Moom miy fees ak yiw ak dëgg? Juróomi janq bu xel yi mënul woon jox juróomi janq bu xelul yi seen jikko. Jikko war nañu koo tabax nu nekk kenn ku boppam.” Review and Herald, 17 Octobre 1895.

Bi màggalu bu buux yi diiwaan nekk, sa jikko dafay tëj ba fàww, dees na la yékkati muy bannera, te say bàkkaar dees leen far ba fàww. Ñetti jéego yi dañuy tegtal ñetti mbir yu nekk ci tëj gi. Ñëwug yégleb Yuuxu Diggante guddi gi day feeñal ñi am diwlin ak ñi ñu yékkati muy bannera, fekk seeni bàkkaar dañu leen di far. Yégle bi, liggéey bi, ak tëj gi, ñoom ñépp benn diiwaan lañu. Diiwaan la “buy indi ruu bi joo ak dee” ndax “musu-a-ñeew.” Buuxu Islaam mooy tegtal “musu-a-ñeew” boobu. Ci booba, yégle bi ne, “Xoolleen, Boroom Cët gi ngi ñëw,” dees ko waare juróom fan laata yoonu Dimaas, fa yégle bi soppeek ba nekk yuuxu réy bu malaaka bu ñetteel bi.

Ñetti yoon yu melokaan yi mooy ay cër yu ñuy xammee ci bàyyi màndarga ak yékkati gi ñeel tééméer ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñi, ba noppi tuuti laata yoonu Dibéeri bés bu dund gi. Leer na ne xel-matëri bi ñuy wax “trompet yi, yéeg gi ak atte bi” dañu ko tegu woon ci ndaje-kàmpu Exeter. Juróom-ñetti fan yi nekk diggante bésub Jotare ak Pentekot, dañuy tektal juróom-benn-fukk ak juróom-ñaar fan yi nekk diggante jeexital ndaje-kàmpu Exeter ci 17 ut 1844 ba 22 oktoobar 1844, ba bunt bi tëj. Yooyu juróom-benn-fukk ak juróom-ñaar fan ci taarixu Millerit yi, dañuy wone fan yu mujj yi, te ci mbir moomu, dañuy wone yégleb yoonu Wax ju Digg bi, mi tééméer ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñi doon yégle.

Juroomi juróom yi ba Pentekot, ànd na ak juróom-benn fukki juróom-benn fan yi Millerite yi doon yégle ndigal gu “Midnight Cry”, te loolu itam Kirist moom la misaale woon ci duggam gu ndam ci Yerusalem. Njëkk ci ñetti jéego yi mooy fête bu trompet yi, te loolu mooy juróom-ñaareel trompet bi, walla ñetteelu musiba bi, walla Islam ci fan yu mujj yi, te lu jiitu woon duggam gu ndam gu Kirist ci Yerusalem mooy yiwi ab mbaam.

Ci wax wax ne, loolug mbaam mi mooy mandarga ne tambaliwaayu duggu gu jàmm gi mooy tàmaliwaayu Yuuxu Diggante guddi. Waxu yonent yi ci Biibël war nañu koo jëfandikoo ci fan yu mujj yi ngir buur gu juróom-benni gu waxu yonent yi ci Biibël—rab wu suuf wi, Mbootaayu Amerig. Islama dina dóor Mbootaayu Amerig, ni mu ko defee ci 9/11, te loolu di mandarga tàmaliwaayu waareb Yuuxu Diggante guddi ak njëg bu am solo bu Islama def ci Mbootaayu Amerig, ak mujjeef waareb Yuuxu Diggante guddi ak beneen njëg bu am solo bu Islama def ci Mbootaayu Amerig, ndaxte Yeesu dafa mas a wone mujjug mbir ak tàmaliwaay mbir.

Bataaxalu Pentekot mooy bataaxalu yuux bu réy bi, te yuux bu réy bi mooy rekk yokkute bataaxalu Yuuxu Guddi gi. Ci tarixu Millerite bi, Yuuxu Guddi gi jeex na bi bunt bi tëjée 22 Oktoobar 1844, te dina jeexaat bi bunt bi tëjée ci yoonu dimaas bi ci fan yu mujj yi. Ca Pentekot, Piyeer yégle na bataaxalu Yoel, te Pentekot mooy omega, mooy mujju Yuuxu Guddi gi; moo tax Piyeer, mi nekk alfa, mooy ndoorte Yuuxu Guddi gi, war na ci soppeku waxin wax ju yëngu ci yonent, itam, a yégle bataaxalu Yoel. Ca Yuuxu Guddi ga, Piyeer nekk na ci Jëf ya, saar 2, ca néegu kaw ga, ca ñatteelu waxtu; ba noppi ca bés boobu sax, ca juróomeelu waxtu, mu nekk ci kër Yàlla ga, di yégle bataaxalu Yoel.

Piyeer mooy melokaanu junni ak ñeent fukki ñeent junni ñetteém-ñeenti junni ci Pentekot, te mooy mujjug Yuuxu Guddi, te itam mooy melokaanu junni ak ñeent fukki ñeent junni ñetteém-ñeenti junni ca tàmale Yuuxu Guddi. Tey bi ak yékkati gi ci kaw junni ak ñeent fukki ñeent junni ñetteém-ñeenti junni tàmalee na ak yéwuw mbaam ma, bi Islaam di dóor. Ba Millerite yi jógee ca ndaje tángoore Exeter ba, ñu yébb nañu yégle bi mel ni mbëbbu géeg gu réy, te ci melokaan, ñu doon misaalal junni ak ñeent fukki ñeent junni ñetteém-ñeenti junni ñiy delloo jaar-jaar boobu.

Jëfandikoo jëf ju gëna tar bu baax bi nga xam ne Piyeer dafay tegtal ñi di yégle yéglebu Yuuxu Guddi gi ca litmus ak ñetteelu nattub jamonoy Bantekoos ba. Ñetteelu waxtuw Piyeer ca Bantekoos bi moo ko teg ci néegu kaw ga, te néegu kaw ga mooy itam fukki fan yi jiitu Bantekoos. Ñaareelu nattub jamonoy Bantekoos ba mooy nattub kër Yàlla gu fanweer, gi toppu nattub sumb. Ñaareelu nattub kër Yàlla ga dafa laaj ñi takku ñu dugg ci ngëm ci Bérébu Sell ba gën a Sell, fa ñu far seeni bàkkaar, te fa itam ñu toogee ci ngëm ak Kirist ca bérab yu kaw yi. Téereb Jëf ya daf nu xamal ne Piyeer tàmalee waareem ci téereb Yoel ca ñetteelu waxtu wa ci néegu kaw ga, te ba ci juróom-ñetteelu waxtu wa mu nekk ca kër Yàlla ga.

Waaye Piyeer, taxaw ak fukki ak benn ña, yékkati baatam ne leen: Yéen góor yu Yudee ak yépp ñi dëkk Yerusaleem, na lii xamleef leen, te déglu seeni wax: ndaxte ñii duñu màndi, ni ngeen ko defe, gannaawte moo ngi tollu rekk ci ñetteelu waxtu bu bëccëg bi. Waaye lii mooy li yonent bi Yoel waxoon. ... Léegi Piyeer ak Yowaana yégoon nañu benn ci kër Yàlla ga ca waxtu njulli ga, muy juróomeelu waxtu bi. Jëf ya 2:14–16; 3:1.

Krist moomoon na ci bant ba ci ñetteelu waxtu te mu dee ci juróomeelu waxtu. Deegeem, suufeelam ak dekkiwaayam benn xeetu màndargaa lañu, bu am ñetti jéego. Ñetteelu jéego boobu, bésu njébbanaay yu njëkk, moo tàmalee juróom-fukk fan yi di jeex ci Bentekoos. Ci alfa biyir waxtu Bentekoos bi, ñetteelu waxtu ak juróomeelu waxtu dañuy teewal wuute wu xóot, ndaxte Krist dafa doon dund ci ñetteelu waxtu waaye dafa dee ci juróomeelu waxtu. Piyeer nekkoon na ci

néegu kaw ga ci ñetteelu waxtu te nekkoon ci kër Yàlla gi ci juróomeelu waxtu.

Jamono Pentekoostu bu ñaar-fukk ak fukk fan yu sell yi ci jamono Almasi bi, dafa doon ab diir bu sell te bu yonent bu yokkook yoon, te jëmoonoon ci yoonente ñaari junni ak ñeent téeméer at yi. Rawatina, muñoo woon ak ayu bis bu mujj ci ñeenti téeméeri ak juróom-ñeent-fukk at yi ñeel xeeti Yawut yi ci Daniel benn-ñent. Ayi bis yu sell yooyu, ba Almasi dëggal kóllëre gi, dafañu ko séddale woon ci ñaari diir yu yem, ku nekk 1,260 fan yu yonent. Biirug ayu bis boobu mooyoon bant ba. Bant baa taxawal waxtu wu ñetteel ak waxtu wu juróomeel, te Piyeer itam def noonu ci Pentekoostu. Ci atum 34, jeexital ayu bis bu sell boobu, ba Korney caesarea Maritima yónnee woote Piyeer, moo doonoon waxtu wu juróomeel.

Amoon na woonoon ca dëkk Caesarea, tudd Cornelius, di njiitu téeméeri xarekat yu bokk ci mbooloo mi ñuy wax Mbooloom Italg; nit ku ragal Yàlla la woon, moom ak kërëm gépp, di joxe sarax bu bare ci askan wi, te di ñaan Yàlla saa su ne. Mu gis ci peeñ bu wér, waxtu juróom-ñeenteel waxtu bëccëg ba, malaakam Yàlla di dugg ci moom, di ko wax ne: «Cornelius.» Bi mu ko xoollee, tiit jàpp ko, mu ne: «Lan la, Boroom bi?» Mu tontu ko ne: «Sa ñaan ak sa sarax yéeg nañu, nekk fàttaliku fa kanam Yàlla. Léegi yónnee nit ñu dem Joppa, woo benn Simon, mi ñuy tudde itam Pierre.» Jëf ya 10:1–5.

Bés bu njëkk, Piyeer dem na ci kaw kër ga ngir ñaan ci waxtu wa juróom-benn.

Ca ëllëg ba, bi ñuy dox ci seen yoon, te jege dëkk ba, Piyeer yéeg ci kaw kër ga ngir ñaan ci waxtu wu juróom-benni waxtu. Noonu mu xiif lool, te bëgg lekk; waaye bi ñuy waajal, mu dugg ci génng gu xel, te gis asamaan ubbiku, ak benn mbind mi wàcc ci moom, mel ni laal bu mag bu ñu takk ci ñeenti xont, te wàcce ko ci suuf. Ci biiram amoon na bépp xeetu rab yu ñent tànk yu suuf, ak rab yu àll, ak garab-garab yu di raam, ak picci asamaan. Noonu baat jëm ci moom ne ko: “Jógal, Piyeer; rendi te lekk.” Waaye Piyeer ne: “Déedéet, Boroom bi; ndax masuma lekk dara ju suya walla ju sobadi.” Noonu baat ba dellu waxaat ak moom ñaareel yoon ne ko: “Li Yàlla setal, bul ko wooye suya.” Loolu am na ñetti yoon; te gannaaw ga ñu yékkati mbind ma delloo ko asamaan. Jëf ya 10:9–16.

Wooñu Piyeer ñëw Seesaree mooy ci waxtu wacceek juróom-ñeent, ba malaaka bi agsi ngir wax ak Korneel. Korneel dafay tegtal yeneen doom Yàlla yuñu woowe génne leen Babilon bu yoonu Dibeer di jot. Malaaka bi ñëw ci yoonu Dibeer mooy baat bu ñaareel bi ci Peeñu gi 18, mi woo ñi des ci Babilon ngir ñu daw. Piyeer mooy téeméeri ak ñeent fukki junni, te Korneel mooy liggéeykat yi ci waxtu fukk ak benn, ñi ñu wone Piyeer ni juróom-ñaari rabu yu sellul. Jokkoo bi nekk diggante Piyeer ak Korneel mooy jokkoo bu Peeñu gi 7, fa téeméeri ak ñeent fukki junni ñu leen xamale leen ci boole ak mbooloo mu réy mi. Ñu santaane Piyeer ñetti yoon mu jóg, rey te lekk. Ni muy téeméeri ak ñeent fukki junni, woote bi jóge ca Korneel mooy fañu santaane ràkkisukaay bi mu jóg.

Korneel nekk na caareya Maritima, ñu daan ko wax itam Caareya gu nekk ci wetu géej. Peeñ gu fukki juróom ñaar ak juróom ñett mi, moo nu xamal ne “ndox yi” “ay xeet lañu, ak mbooloo yi, ak réew yi, ak làkk yi.” Ndox yi mooy ñi nekk biti mbooloom Yàlla, te ci Peeñ mi, noonu itam ci peeñu Piyeer bu jëm ci rab yu sellul yi, limu ñeent bi dafay firndeel àddina sépp. Ñeenti xeetu rab

yu bari nekk nañu ci peeñu Piyeer, te dañuy wàcc ci ab xob bu ñu jàpp ci ñeenti xonti. Diggante Piyeer ak Korneel, Noo ak rab ya dugg gaal ga itam noo ko melal.

Piyeer nekkoon Joppa, te turam di “leer te rafet”; ndax ni muy misaal bu ñeen-fukk ak ñeent-fukk ak ñeent-ñaar junni, Piyeer mooy bannière bu leer te rafet bi ñu taxawal ngir xeeti ñi dul Yawut yi. Waxtu juróom-ñent bi, xeeti ñi dul Yawut yi di xelal ci bannière bi, bi Sœur White tudd di Sabat bi, yoonu Yàlla, yégle bu malaaka bu ñetteel bi, ak missionary yi nekk wër addina, ñiy yeb yégleb jamono mujj yi. Cornelius xelal na ci bannière bi bi malaaka bi agsee waxtu juróom-ñent bi ca Césarée gannaaw gééj ga. Noonu yégleb bi ci Pentkot, ci alxamesu Dibbeeru Dimaas ba, dem na ba ci addina si—gééj gi.

Yékkatiñu ràññee bi itam dañu ko wone ni kër Yàlla yékkat na ba ëpp tundu yi, te Piyeer dafa doon ñaan ci kaw kër gi ci dëkk bu rafet te leer bi tudd Joppa, ci waxtu bu juróom-benni bi, lu jiitu yoonu Dibeer bu waxtu bu juróom-ñetti bi. Bu ñu sealé ñaar-fukki junni ak ñent-fukki junni yi, anam yi addina bi nekk ci jamono ju metti jooju dinañu yóbbu yeneen doom yi Yàlla te des nañu ci Babilon, ngir seet leer. Ñu ngi leen di jiite ngir gisuñu Piyeer ci kaw kër gi ci Joppa.

Piyeer itam nekkoon na ci Seesare Filib ci Macë 16. Seesare Filib, mi nekk ci suufu Tundu Ermon, amoon na benn tur ak Seesare ga nekk ci gééj gi, waaye amoon na seen wuute wu leer ndaxte benn dëkk nekkoon na ci suuf, beneen bi ci kaw gééj gi. Krista, bi ñu ko daajee ca bant ba ci ñetteelu waxtu, ak deewam ci juróom-ñeenteelu waxtu, tegtal na wuute wu leer bu nekk diggante dund ak dee. Piyeer, ci Pentkot, ci ñetteelu waxtu ak juróom-ñeenteelu waxtu, tegtal na itam wuute wu leer gu jóge ci néeg bu kaw ba ca kër Yàlla ga. Seesare gi ci suuf walla Seesare gi ci gééj gi di nañu tegtal wuute wu wax ci kàddu yonent yi, wi ñetteelu waxtu ak juróom-ñeenteelu waxtu soxla; waaye amul benn wax bu jub ci ñetteelu waxtu bi Piyeer nekke ci Seesare Filib. Ci seedeelug ñaar walla ñett, mbir di taxaw; te ak ñetteelu waxtu ak juróom-ñeenteelu waxtu ci bant ba, ak itam ci bésub Pentkot, ñaari misaal yooyu ñépp benn nit a leen di tegtal, muy Krista bu dund walla bu nekk ci bàmmeel bi, walla Piyeer ci néeg bu kaw walla ci kër Yàlla ga.

Seedeel bu ñetteel waxtu ak juróom-ñeenteel waxtu ci ñaari Sesare bi dëggal ne Piyeer mooy nit ki gën a am solo ci ñaari mbir yooyu, ni Kirist mooyoon ca njàlbéenu jamono Pentkot ba ak Piyeer ca njeexitalu jamono boobu itam. Araf “alpha” bu ñetteel waxtu mooy benn ak araf “omega” bu juróom-ñeenteel waxtu, te loolu jox benn seede ne Sesare Filib mooy “alpha” bi ci ñaari Sesare yi. Ñaareelu seede bi mooy ne turu dëkk ya ñoom ñaar benn la, ba tax turu nit ki gën a am solo ak turu dëkk ba benn lañu. Ñetteelu seede bi mooy juuyoo diggante suuf ak gééj. Bi Piyeer nekke ca Sesare Filib, mooyoon ñetteel waxtu. Fii la yégle bi di gën a tar.

Lekk na boole benn a yamale ñaari dëkk yu am benn tur, te loolu lañuy def, waaye itam da ñuy boole waxtu ñetteelu waxtu ak juróom-ñeenteelu waxtu ci jëfandikoo gi, sukkandiku ci seede Krist ci bant ba ak Piyeer ci Pentkot. Bi ñuy boole ñetti rëdd yi; ñetteelu waxtu ak juróom-ñeenteelu waxtu yu Krist, ak ñetteelu waxtu ak juróom-ñeenteelu waxtu yu Piyeer ci Pentkot—noonu lañuy tabax ñetteelu waxtu ba ca Caesarea Philippi. Benn sax la melokaanu xibaaru yonent bi war a jëfe ci Korneliyo ca juróom-ñeenteelu waxtu, Piyeer ca juróomeelu waxtu, ba noppi Piyeer ca Caesarea Philippi ca ñetteelu waxtu.

Piyeer dafa nekk ci ñetti tànk yi yépp; Korneel dafa nekk ak Piyeer ci waxtu wuurëel ak waxtu juróom-ñeent, waaye du nekk ci waxtu ñett bi ca Caesarea Philippi. Rëdd bi dafa lëkkaloo ndaxte lépp ci bépp jéego moo di, seen séqante, waxtu ñett, waxtu wuurëel ak waxtu juróom-ñeent, doxoo jógé Caesarea Philippi, jaar Joppa, ba Caesarea Maritima. Ñaari Caesarea yi ñépp amoon nañu seen cosaan yu aada ci Gres ak Room, waaye li wonee beesu Caesarea Philippi mooy ne moo doon melokaanu yeneen diine yu sore, yu kumpa te boka ci ragal yàlla yu dul dëgg, te Caesarea gu fëete géeg gi doon boppu kër gu njàngatle ak nguur, buy jaxasoo aada gu Gres ak yore nguug Room. Caesarea Philippi nekkoon misaalu kër-yàlla gu mbooloo yi sos seen doxalin, te Caesarea Maritima misaalu doxalinu réew mi.

Ci diggante Seesare ba Seesare, Yopa mooy doxalin bu diggante bi ci ñetti jéego yi. Ñetti jéego yooyu dees na leen tektal ci ñetteelu waxtu bi, juróomeelu waxtu bi ak juróom-ñeenteelu waxtu bi. Seesare gu nekk ci géeg gi ci juróom-ñeenteelu waxtu bi mooy yoonu Dibeer bi, bi xibaaru jàmm bi di dem ca xeet yi. Ñetti waxtu lu jiitu loolu, ci juróomeelu waxtu bi, Piyeer nekk na ci Yopa, dëkk bu leer te di melax. Ñetti waxtu lu jiitu loolu itam, Piyeer nekk na ca màggalu Trompet yi ci ñetteelu waxtu bi. Seesare ba Seesare mooy jamonoju Yuuxu Guddi gi. Piyeer dafay tektal ñi yégle Yuuxu Guddi gi, dale ko ca njàlbéen ga ba ca mujj ga, ndaxte Yeesu dafa yamale njàlbéen ak mujj. Yuuxu Guddi gi dafay tàmbali ak mbaam mi ñu yiwi, ci màndargayu màggalu trompet yi, fa Piyeer di yégle yégle Yoel.

Piyeer mi ngi ci màrk bi am ñetti jëfandikoo yu toppante ci bañu trompet yi: yéeg ga, te gannaawam attekaté. Ci màrk boobu ci Macë 16, ñu yékkati mbir mi ci kan mooy Almasi bi. Soppiku nañu turu Piyeer, te Almasi wax na ne ci Doj woowu la dina tabaxee mbooloom. Doj wi kër Yàlla gi sukkandikoo mooy fondmaasiyoŋ bi, te Piyeer ca Cesare Filipi mooy yégleb malaaka bu njëkk bi, moom mi di yégleb bu fondmaasiyoŋ bi. Bi Piyeer agsee ci jéego bu njëkk boobu beneen, ca Yoppa, mu yéeg ni Almasi yéeg woon ci mujjug ñent-fukk fan yi ñu doon jàngale ju jëkkante ak jëkk. Yéeg ga itam dafa yem ci bant ba, bandera bu gën a mag ci jaar-jaaru nettali musiba ak mucc gi; te bant ba dafa xaajoo ñaar: ak ñaari sàcc ya, xaragal rëddo wi ba ca Bérab bu Gën a Sell ba, ak lëndëm gi ak waxtu yi.

Léegi nag waxtu wu juróom-benn ba ci waxtu wu juróom-ñett, lëndëm moo daloon ci réew mépp. Te ci lu tollu ci waxtu wu juróom-ñett, Yeesu wax ak baat bu kawé ne: “Eli, Eli, lama sabachthani?” maanaam: “Sama Yàlla, sama Yàlla, lu tax nga bàyyi ma?” Macë 27:45, 46.

Ca Joppa, ci waxtu juróom-benneel waxtu, Piyeer nekk na ci ab taxawaay bu yégle buy séddoo, diggante ñi réer ak ñi mucc, diggante leer ak lëndëm, te itam diggante tàmbaliinu ak jeexi Woote gu Guddi. Gaañu boobu day fésal jéggi bi nekk ci diggante yëngu-yëngu Laodise bu ñent-fukki junni ak ñeent-fukki junni ak ñeent ñaar-fukk ak ñeent, jëm ca yëngu-yëngu Filadelfi bu ñent-fukki junni ak ñeent-fukki junni ak ñeent ñaar-fukk ak ñeent. Muy màndargaal bañ gu mat sëkk gu jëm ci mbooloom Laodise ci kërkristen Adventiste Ñaareelu Fanweeri. Bunt bu tëj boobu bu àtte, bi fanub Jotale gi di wone, ñëw na juróom fan balaa yoonu Dibéer bu Pentekot. Yéenekaay boobu, yéeg ca asamaan moo ko jiitu, te bala loolu, bataaxal bu trompet bi. Ñetti jéego yooyu dañuy teewal màndargaal bi fu muuraay Yàlla di tàqoo, te bataaxalu Woote gu Guddi di waxees ci kër gu not wicc ci ñi Korneey repesante.

Piyeer yégle na bataaxal bi ca Pentekot, te Pentekot mooy màndarga mujjug bataaxalu Yuuxu Guddi gi. Kon nag ci soxlawu waxu yonent bi la nekk, Piyeer itam dafa wara yégle bataaxal bi ca njàlbéenu jamonoy Yuuxu Guddi gi. Njàlbéen mi dafa feeñal sa mujj. Bataaxalu Yuuxu Guddi gu Piyeer am doole bi, mooy bu mbam mu Islaan bi yéewoo, ba song États-Unis, ni muy defaat ca yoonu dibeer ga. Piyeer miy yégle bataaxal bi ca ñetteelu waxtu ak juróomeelu waxtu Pentekot, loolu mooy wone njàlbéen ak mujju Yuuxu Guddi gi.

Ci rëdd wi nuy xool, ñeent-fukk fan yi jeex ci yégug Kirist, moom itam moo tàmbalee fukki fan yi ca néegu kaw ga. Bi juróomi fan weesoo ci biir fukki fan yi, bésub njotum bàkkaar wi moo firndeel ne bàkkaari Israyil denc-nañu leen, te kërceen ga def na boppam waajal. Ca ñetteelu waxtu la Piyeer nekkoon ca néegu kaw ga ci Pentekot. Ca juróomeel waxtu sàrtu Dibéer bi, yégle bi soppi na, jóge ca diggante guddi ba ci yuuxu réy bi.

Yégleb ndigal gi ñu tudde Ñaaxu Guddi, bi Piyeer di ko yégle, am na bu mu nekk ci waxtu wu ñetteel. Baat boobu ñu koy màndargaale ak màggalu buftaay yi, ba fa mbaam ma jélloo, te itam ak Seesare Fílip, te Seesare Fílip mooy itam Paniyam. Paniyam dafa am màndargaam ci aaya ñatt-fukk ak ñett ba ñatt-fukk ak juróom ci Daniyel fukk ak benn. Piyeer mingiy won baaxul rekk ab dooru Islaam ci kow Etazini, bi mbaam ma jélloo ca njàlbéenu yégleb Ñaaxu Guddi; waaye itam, ci benn yoon boobu, Piyeer nekk na ci xareb Paniyam, bi waral yoonu Dimas. Xareb Paniyam mooy lu lépp a yem ak dooru Islaw mi ci kow Etazini.

Dina nu ëpp ci jëf yii ci maqaal bi ci topp.